
Yeni Yatırım Teşvik Sistemi

Mustafa TAN
Gelirler Kontrolörü

Yeni Teşvik Sistemi

A-Bölgesel Teşvik Sistemi

B-Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki Sistemi

C- Ar-Ge ve Çevre Yatırımları

D- Taşınma halinde uygulanan destekler

Niçin Teşvik Sistemi

- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak
- Rekabet gücünü artıracak teknoloji ve AR-GE içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlara destek olmak
- Sektörel kümelenmeyi desteklemek
- Desteklenecek yatırım konularında ekonomik ölçek kriterlerini öne çıkarmak
- Bilinen yatırım indiriminden farklı bir anlayış

Yasal Düzenleme

- KVK Md. 32/A, Geç. Md. 4, KDV 13/d,
- 2009/15199 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar (16.7.2009-27290 RG)
- 2009/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (28.7.2009-27302 RG)
- 2009/2 sayılı 2009/1 s. Tebliği değiştiren tebliğ (20.8.2009-27325 RG)
- Kamu taşınmazlarının yatırıma tahsisine ilişkin usul ve esaslar (3.9.2009-27338 RG)
- Gümrük Genel Tebliği(12.11.2009-27404 RG)

Teşvik Unsurları

---

1. KDV İstisnası
2. Gümrük Vergisi Muafiyeti
3. Faiz Desteği
4. SSK Primi İşveren Hissesi belirli bir oranının (yeni istihdama yönelik ve süreli) Devlet tarafından karşılanması
5. Kurumlar/Gelir Vergisi İndirimi
6. Yatırım Yeri Tahsisi

Bölgesel Teşvik Sistemi

- Bölgeler, 2002 / 4720 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS)- Düzey 2 esas alınarak belirlenmiştir.
- Bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır.
- Desteklenecek sektörler, bölgelerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiştir.

Büyük Ölçekli Yatırımlara Teşvik Sistemi

- Büyük proje yatırımlarının teşviki ile;
  - Teknoloji ve Ar- Ge kapasitesini artıracak
  - Rekabet üstünlüğü sağlayacak
  - Sektörüne göre farklı büyüklüklerde tanımlanmış büyük ölçekli yatırımlara yönelik bir teşvik sisteminin oluşturulması amaçlanmıştır. (Asgari yatırım tutarı: KVK:32/A- 50.000.000 TL)
  - Bu tür yatırımlar bütün bölgelerde teşvik edilmektedir.
-

Ar-Ge ve Çevre Yatırımları

- Bölge ayrımı yapılmaksızın Ar-Ge yatırımları ile doğrudan ticarî mal üretimine yönelik olmayan, mevcut veya gerçekleştirilecek tesisin katı, sıvı veya gaz gibi atıklarının temizlenmesi veya yok edilmesine yönelik çevre yatırımları
- Ar-Ge ve çevre yatırımlarına verilen teşvikler
  - Gümrük vergisi muafiyeti
  - KDV istisnası
  - Faiz desteği

Kimler başvurabilir?

- Gerçek kişiler,
  - Adi ortaklıklar,
  - Sermaye şirketleri,
  - Kooperatifler,
  - İş ortaklıkları,
  - Kamu kurum ve kuruluşları (genel ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlar, il özel idareleri, belediyeler ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların sermaye bileşimindeki hisse oranları %50'yi geçen kurumlar)
  - Kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları,
  - Dernekler ve vakıflar ile yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri
  - Kurulacak şirketler adına başvuru yapılamaz.
-

Desteklenecek Yatırımlar

- Teşvik edilecek veya teşviki belirli şartlara tabi yatırım ayırımı yapılmıştır.
- Teşvik edilecek yatırımlar arasında yer almayan yatırım hiçbir teşvikten faydalanamaz. Bölgenin burada önemi yoktur.
- Teşviki şarta bağlı yatırımlarda öngörülen şartların taşınması gerekir. (asgari kapasite, yatırım tutarı, kapalı alan vs.)
- Her yatırımın teşvik belgesine bağlanması zorunludur.

Desteklenecek Yatırımlar

- Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez.
- Teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.
- Her türlü yatırım bölgesel teşviklerden yararlanamadığından, bölgeler itibariyle gruplandırılan illerde hangi yatırım konularının teşviklerden yararlanabileceğini görmek için 2009/15199 sayılı BKK ekindeki 2 No'lu listeye bakılması gerekmektedir.

Asgari yatırım tutarı var mı?

- ❑ Asgarî sabit yatırım tutarı I ve II. bölge 1.000.000 TL, III ve IV. Bölge 500.000 TL
- ❑ Büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel yatırımlar ile genel teşvik sistemi için listelerde her bir konuya yönelik olarak belirlenen asgari tutarlar veya kapasiteler.
- ❑ Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın her bir finansal kiralama şirketi için asgarî 200.000 TL.
- ❑ Taşınma desteklerinden yararlanacak tesisler için asgarî sabit yatırım tutarı aranmaz.

Teşvik belgesi başvurusu

- Hazine Müsteşarlığına müracaat edilir.
  - Yabancı sermayeli yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar, bölgesel uygulamalar kapsamındaki yatırımlar ile araştırma ve geliştirme ile çevre yatırımları hariç olmak üzere sabit yatırım tutarı 8.000.000TL'yi aşmayan ve tebliğle belirlenecek imalat sanayi yatırımları için firmanın tercihiyle ilgili olarak yatırımın yapılacağı yerdeki TOBB'a bağlı sanayi odalarına da müracaat edilebilir.
-

Teşvik belgesi başvurusu

- ❑ Başvuru ücreti. Müsteşarlık için 400, sanayi odaları için 300 TL
- ❑ Sanayi odaları tebliğle belirlenen tamamlama ekspertiz ücretleri dışında, başka ücret talep edemez.
- ❑ Sanayi odaları müracaatların değerlendirme sonuçlarını Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlık uygun gördüğü yatırımları teşvik belgesine bağlar.

Teşvik belgesi için gereken şartlar

- Yatırımı gerçekleştirecek şirketi temsil ve ilzama yetkili kişilere ait imza sirküleri,
- Şirketin nihaî durumunu gösterir Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi,
- Bu Karara istinaden çıkarılacak tebliğde yer alan örneğe uygun Yatırım Bilgi Formu ile eki bilgi ve belgeler,
- Muhasebe birimi hesabına yatırılan ve ikinci fıkrada belirtilen meblağa ait makbuzun aslı,

Teşvik belgesi için gereken şartlar

- Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca Türkiye genelinde prim ve idarî para cezası bulunmadığına veya tecil ve taksitlendirildiğine ya da yapılandırıldığına ve yapılandırmanın bozulmadığına dair SGK'nun ilgili birimlerinden alınacak yazının aslı,
- Çevre Kanununa istinaden yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin eki listelerde yer alan yatırım konuları için ÇED olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı,

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar

- Tamamlanmış yatırımlar ile müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları
- Teşvik belgeleri kapsamında;
  - [Kararın 6 ncı](#) maddesi birinci fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere ham madde, ara malı ve işletme malzemesi,
  - Kullanılmış yerli makine ve teçhizat,
  - Arazi tipi olanlar dahil otomobil, minibüs vb. binek araçları, porselenden, seramikten ve camdan mamul sofa ve mutfak eşyası,

Teşvik belgesi kapsamında değerlendirilmeyen harcamalar

- Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetlerine yönelik teşvik belgeleri hariç diğer teşvik belgeleri kapsamında baskı, basım ve matbaa makinaları
- Gıda ürünleri ve içecek imalatı ile entegre hayvancılık yatırımlarında; kamyon, kamyonet, frigorifik kamyon, frigorifik kasa, soğutucu ünite, çekici, kamyon kasası ve kamyonet kasası,
- Havayolu taşımacılık hizmetlerine yönelik yatırımlar dışındaki diğer yatırımlar için uçak ve helikopter
- Teşvik belgelerine ait ithal ve yerli listelerde inşaat malzemelerine yer verilmez.

Teşvik belgesi alınmadan önceki harcamalar

- Teşvik belgesi düzenlenmesine yönelik müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamalar teşvik belgesi kapsamında değildir.

Yatırıma başlama tarihi nedir?

- Teşvik belgesi için Müsteşarlığa veya sanayi odasına müracaat tarihidir.
- Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için, arazi-arsa alımı, altyapının hazırlanması, inşaata başlama, makine ve teçhizat temini gibi harcamalardan bir veya birkaçının gerçekleştirilmesi şarttır. Ancak harcama tutarının; bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırımın en az %10'u, büyük ölçekli yatırımlar için ise en az 5 milyon Türk Lirası olması halinde yatırıma başlanılmış sayılır.

Yatırıma başlama tarihi nedir?

- Müsteşarlık gerekli görürse yatırım mahallinde inceleme yapabilir.
- Yatırım projesine ilişkin fizibilite yapmak ve şirket kurmak yatırıma başlama sayılmaz.

İşletmeye Geçiş Tarihi

- Komple yeni yatırımlarda;
    - 1) İmalat sanayi, madencilik, seracılık ve soğuk hava deposu yatırımlarında ilgili merciilerden onaylı kapasite raporunun,
    - 2) Denizyolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında denize elverişlilik belgesinin veya klas sertifikasının,
    - 3) Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden faaliyette bulunulduğuna dair onay yazısının,
-

İşletmeye Geçiş Tarihi

- 4) Demiryolu ile yk ve/veya yolcu taşımacılığı yatırımlarında Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğünden uygun görüş yazısının,
- 5) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımlarında ilgili yerel yönetimin onayının ve ısının başka bir yatırımcıya ait jeotermal kaynak veya santrallerden temin edilmesi halinde asgari 10 yıllık temin sözleşmesinin,

İşletmeye Geçiş Tarihi

- 6) Diğer hizmetler sektörü yatırımlarından turizm, eğitim, hastane, huzurevi, öğrenci yurdu gibi yatırımlarda ilgili bakanlıklardan işletme belgesi, uygunluk belgesi, izin belgesi, ruhsat veya lisansın,
alınmasını müteakip teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir.
- b) Diğer yatırım cinslerinde ise teşvik belgesinin tamamlama vizesinin yapıldığı tarihtir.

Yatırım türleri?

- Komple yeni yatırım
- Tevsi
- Modernizasyon
- Ürün çeşitlendirmesi
- Entegrasyon

Komple yeni yatırım

- ❑ Mal ve hizmet üretimine yönelik olarak ana makine ve teçhizat ile yardımcı tesisleri içeren, gerektiğinde arazi-arsa, bina-inşaat harcamalarını da ihtiva eden, yatırımın yapılacağı yerde aynı üretim konusunda mevcut tesisi veya altyapı bütünlüğü bulunmayan yatırımlar
- ❑ Mevcut tesislerde makine ve teçhizat ilavesi nedeniyle kapasite artışının %100'ü geçmesi halindeki yatırımlar.

Tevsi yatırımı

- Mevcut bir yatırıma ek üretim hattı veya makine ve teçhizat ilave yapılması suretiyle üretim miktarının artırılması veya yeni bir yatırım hüviyeti taşımayan, mevcut üretim hattında yer alan makine ve teçhizatların bir bölümünün kapasite açısından ve işlevsel olarak üretim akışındaki diğer makine ve teçhizatlarla uyum içinde olmadığı durumlarda makine ve teçhizatların değiştirilmesi veya yenilerinin ilave edilmesi ve genişleme yapıldıktan sonra mevcut tesis ile alt yapı müşterekliği oluşturarak bir bütün teşkil eden yatırımlardır.
- Kapasite artışı %100'ün altında olmak şartıyla.

Modernizasyon yatırımı

- Mevcut tesislerin üretim hatlarında, gelişen teknoloji sonucunda teknik ve/veya ekonomik ömrünü tamamlamış makine ve teçhizatlara teknolojiye uygun parçaların eklenmesi veya mevcut bir aksamın gelişmiş bir modeli ile veya makine teçhizatın yenileri ile değiştirilmesini, tesiste eksik kalmış yatırım harcamalarının tamamlanmasını, nihai ürünün doğrudan kalitesinin yükseltilmesini veya modelinin değiştirilmesini içeren yatırımlardır.

Ürün çeşitlendirmesi

- Mevcut tesis ile altyapı müşterekliği olan, aynı işletmede mevcut makine ve teçhizata yapılacak ilave yatırımla farklı bir nihai ürün elde edilmesine yönelik yatırımlardır.

Entegrasyon

- Mal ve hizmet üreten tesislerin mevcut üretim hatlarında elde edilen nihai ürüne bütünleyici nitelikte ara malı verecek ve/veya üretilmekte olan nihai ürünü ara malı olarak kullanabilecek şekilde, mevcut tesise ileri ve/veya geriye doğru entegre olan, yatırımın konusu ve projenin özelliği dikkate alınarak kaideten aynı il sınırları içinde veya aynı yerde ve aynı tesis bünyesinde olan yatırımlardır.

Teşvik belgesinde değişiklik yapılır mı?

- Teşvik belgesi ekinde yer alan ithal ve yerli olarak temin edilecek makine ve teçhizat listelerinde yapılacak değişiklik talepleri, teşvik belgesi düzenlenmesi için müracaat edilen merci tarafından sonuçlandırılır.
- Kullanılmış komple tesislerin teşvik belgesi kapsamına dahil edilmesine ilişkin müracaatların Müsteşarlığa yapılması gerekmektedir.

Teşvik belgesinde değişiklik yapılır mı?

- ❑ İthal edilecek makine ve teçhizatın fiyat değişiklikleri ile ilgili olarak makine ve teçhizat bazında %30'a kadar olan artış veya azalışlarda doğrudan gümrük idarelerinde işlem yapılır.
- ❑ Yerli makine ve teçhizat listesinde aynı orandaki artış veya azalışlarda liste tadilatı yapılmaksızın KDV istisnasına ilişkin doğrudan işlem yapılabilir.
- ❑ İthal ve yerli makine ve teçhizatın fiyatlarında %30'dan fazla değişikliklerde teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat edilerek ilgili değişiklikler onaylatılır.

Teşvik belgesi revize edilir mi?

- Teşvik belgesinde kayıtlı olan değerler nihai değerler değildir. Yatırımın her aşamasında tevsik edilen bilgi ve belgelere istinaden yapılacak değerlendirme sonucunda teşvik belgesini düzenleyen merci tarafından değişiklik yapılabilir.
- Teşvik belgesinin sabit yatırım tutarında % 50'nin üzerinde artış veya azalışlarda ise yatırımcılar, teşvik belgesini düzenleyen mercie müracaat ederek, revize talebinde bulunabilir.

Süre Uzatımı ve Ek Süre

- ❑ Yatırımlar proje kapsamında öngörülecek sürede gerçekleştirilmelidir.
- ❑ Bu sürede gerçekleştirilememesi halinde, yatırıma başlanılmış olmak şartı ile yatırım takip formu ile teşvik belgesinin düzenlendiği merciye süre uzatımı talebinde bulunulur.
- ❑ Teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süre verilebilir.
- ❑ Mücbir sebep veya fevkalade durumları nedeniyle faaliyetlerin durdurulması halinde, yatırımın verilen ek süre de dahil gerçekleştirilemediğinin tevsik edilirse Müsteşarlıkça proje bazında ek süre verilebilir.

Yatırım konusu değiştirilebilir mi?

- Yatırım konusu değişikliği talepleri için teşvik belgesi müracaatını değerlendiren mercie müracaat edilir.
- Yatırımcı tarafından yeni yatırıma ilişkin olarak verilecek yatırım bilgi formuna istinaden yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde bölgesel ve sektörel kısıtlamalar da dikkate alınarak, teşvik belgesi üzerinde yatırım konusuna ilişkin gerekli değişiklik yapılabilir.

Yatırım taşınabilir mi?

- Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel uygulama kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgarî 5 yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekmektedir.
- Hazine Müsteşarlığından izin alınması ve yatırım konusunun taşınılacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması şartı ile diğer bölgelere taşınma gerçekleştirilebilir.

Yatırım taşınabilir mi?

- ❑ Sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesi daha yüksek bölgelere veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, fazladan yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.
- ❑ İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıllık süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.
- ❑ Ancak bu durumda, varsa taşınma tarihinden itibaren bakiye yatırıma katkı tutarı için indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulaması yapılmaz.

Yatırımların devri

- Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın, devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olması hâlinde serbesttir.
- Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;
  - a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,
  - b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,
  - c) İhracı,
  - ç) Kiralanması,Müsteşarlığın iznine tabidir

Yatırımların izinsiz devri

- Beş yıllık süreyi doldurmamış makine ve teçhizat tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satıldığı tespit edilirse satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve KDV ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuatı çerçevesinde tahsil edilir.
- Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılabilen azamî kredi tutarında da azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz desteği, vadeli ithalat ile kredi kullanımında tahsil edilmeyen KKDF kesintisi ise ilgili mevzuatı çerçevesinde geri alınır.

Eski yatırım teşvik belgelerinin durumu

- Eski Kararlara göre belgeye bağlanmış yatırımlara eski hükümlere göre devam edilecek.
- Dilendiği durumda yatırımın bakiye kısmı için yeni teşvik kararına göre belge düzenlenebilir.
- Bu durumda asgari yatırım tutarı, kapasite şartlarının sağlanmış olması şart.
- Hesaplama bakiye tutar dikkate alınacak.
- Yeni kararda desteklenmeyen harcamalar desteklenmez.
- Bölgesel desteklerden yararlanamayan yatırımlar için, eski teşvik belgesine göre ilave kapasite artışına izin verilmez.

Bölgesel Destek Unsurları

I ve II. Bölgeler için

- ✓ Gümrük vergisi muafiyeti
- ✓ KDV istisnası
- ✓ Kurumlar/Gelir Vergisi İndirimi
- ✓ 31.12.2010 tarihine kadar yatırıma başlanması şartıyla sigorta primi işveren desteği
- ✓ Yatırım yeri tahsisi

III ve IV. Bölgeler için

- ✓ Gümrük vergisi muafiyeti
- ✓ KDV istisnası
- ✓ Kurumlar/Gelir Vergisi İndirimi
- ✓ Sigorta primi işveren desteği
- ✓ Yatırım yeri tahsisi
- ✓ Faiz desteği

Büyük ölçekli yatırımlar

- KVK Md. 32/A. Asgari 50.000.000 TL üzeri yatırımlardır.
- ✓ Gümrük vergisi muafiyeti
- ✓ KDV istisnası
- ✓ Kurumlar/Gelir Vergisi İndirimi
- ✓ Sigorta primi işveren desteği(I ve II. bölge için 31.12.2010'a kadar başlamak üzere)
- ✓ Yatırım yeri tahsisi

Büyük ölçekli yatırımlar

Sektör	Asgari yatırım tutarı (1.000 TL)
1-Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	
a- <i>Ana Kimyasal Maddelerin İmalatı</i>	1.000.000
b- <i>Diğer Kimyasal Ürünlerin İmalatı</i>	300.000
2-Rafine Edilmiş Petrol Ürünleri İmalatı	1.000.000
3-Transit Boru Hattıyla Taşımacılık Hizmetleri Yatırımları	
4-Motorlu Kara Taşıtlarının İmalatı Yatırımları	250.000
5-Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ve/veya Vagon İmalatı Yatırımları	

Büyük ölçekli yatırımlar

Sektör	Asgari yatırım tutarı (1.000 TL)
6- Liman ve Liman Hizmetleri Yatırımları	250.000
7-Elektronik Sanayi Yatırımları	
a-LCD/Plazma Üretimi Yatırımları	1.000.000
b-Modül Panel Üretimi Yatırımları	150.000
c-Lazer Televizyon, Üç Boyutlu Televizyon ve OLED Televizyonlar ve benzeri televizyon Üretimi Yatırımları	
d-Diğer Elektronik Sektörü Yatırımları	
8-Tıbbi Alet, Hassas ve Optik Aletler İmalatı Yatırımları	

Büyük ölçekli yatırımlar

Sektör	Asgari yatırım tutarı (1.000 TL)
9-İlaç Üretimi Yatırımları	150.000
10-Hava ve Uzay Taşıtları İmalatı Yatırımları	
11-Makine İmalat Yatırımları	
12-Madencilik Yatırımları Maden Kanununda belirtilen IV/c grubu metalik madenlerle ilgili nihai metal üretimine yönelik izabe (cevher işleme) tesisleri ile bu tesislere entegre maden üretimine yönelik (istihraç+işleme) yatırımlar (AKÇT kapsamı ürünler hariç).	

Mustafa TAN
Gelirler Kontrolörü

Bölgesel Teşvik Sistemi

- Tekstilde iplik ve dokuma konularında modernizasyon dışında ilave kapasite oluşturacak yatırımlar teşvik edilmeyecektir.
- Eğitim, sağlık, 3 yıldız ve üzeri turizm konaklama yatırımları İstanbul hariç tüm yörelerde istisnasız teşvik edilmektedir.
- I inci ve II nci bölgelerdeki asgari 50 kişilik istihdam sağlayan mevcut tekstil ve giyim eşyası (konfeksiyon ve deri) konusunda faaliyette bulunan tesislerin IV üncü bölgeye taşınması teşvik edilmektedir.
- Bölgesel Teşviklerden yararlanan yatırımların **işletmeye geçişlerini müteakip**, asgari 5 yıl süre ile bölgede faaliyette bulunması şartı aranacaktır.

İstanbul'da uygulanan teşvikler

- **Bölge Ayrımı olmayan Teşvikler**
  - Gümrük Vergisi Muafiyeti
  - Katma Değer Vergisi İstisnası
- **Bölgesel Teşvikler**
  - Vergi indirimi
  - Sigorta primi işveren hissesi desteği
  - Yatırım yeri tahsisi
- Sigorta primi işveren hissesi desteğinden yararlanmak için 31/12/2010 tarihinden önce yatırıma başlanması gerekir.

İstanbul'da Teşvik Edilen Sektörler

Sektör	Yatırım Tutarı
Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri İhtisas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	1.000.000 TL
İlaç / eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	5.000.000 TL
Sınai kalıp	5.000.000 TL
Büro, muhasebe ve bilgi işlem makinaleri imalatı	5.000.000 TL

İstanbul'da Teşvik Edilen Sektörler

Sektör	Yatırım Tutarı
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	5.000.000 TL
Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı (saat hariç)	5.000.000 TL
Eğitim hizmetleri (yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	1.000.000 TL
Tehlikeli atık geri kazanım ve bertaraf tesisleri	

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- ❑ **Tarım ve tarımsal sanayi**
- ❑ Öğütülmüş tahıl ürünleri, nişasta ve nişastalı ürünler ve hazır hayvan yemleri imalatı (pirinç, bulgur, ev hayvanları için hazır yemler, balık yemi ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem üretimi hariç)
- ❑ Bisküvi, Yufka ve kadayıf, Makarna, irmik, şehriye, kuskus vb ürünler, Küp şeker
- ❑ Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek),
- ❑ Bitkisel üretim (seracılık, kültür mantarı yetiştiriciliği ve entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği hariç),
- ❑ Bölgesel yatırımlar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- ❑ **İmalat ve madencilik yatırımları**
- ❑ “Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğunu Kuran Andlaşmanın Yetki Alanına Giren Ürünlerin Ticareti ile İlgili Anlaşma” Eki ürün listesinde yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar,
- ❑ Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar,
- ❑ Kamu kurum ve kuruluşları ile yapılanlar da dahil olmak üzere rödovanslı madencilik yatırımları,
- ❑ Kütlü pamuk işleme yatırımları,
- ❑ Sentetik elyaf ve sentetik iplik üretimine yönelik komple yeni, tevsi ve entegrasyon cinsindeki yatırımlar,

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- ❑ İplik ve dokuma (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil, halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş, çuval hariç) konularında modernizasyon yatırımları haricindeki yatırımlar.
- ❑ **Hizmetler Sektörü**
- ❑ Okul öncesi eğitim, ilköğretim, lise, yüksekokul, üniversite, yükseköğretim ve teknik ve mesleki öğretim dışında kalan eğitim yatırımları ile yetişkinlerin eğitilmesine yönelik (kurslar, dersaneler vb) yatırımlar,
- ❑ Hastane yatırımları, tıp merkezleri, diyaliz merkezleri, tahlil laboratuvarları ve manyetik görüntüleme merkezleri dışında kalan sağlık yatırımları,

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- ❑ Oteller, tatil köyleri, apart oteller, dağ (yayla) evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri,
- ❑ Ulusal çapta yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon ve radyo yayıncılığı dışındaki basın ve yayın yatırımları,
- ❑ Kayıt amaçlı stüdyo yatırımları
- ❑ Konut üretimi ve müteahhitlik hizmetleri yatırımları,
- ❑ Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç),
- ❑ Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dahil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar,

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları,
- Petrol ürünleri (LPG dahil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları
- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları,
- Lokantalar,
- Yat ithali yatırımları,
- Taşıt kiralama yatırımları,
- Çamaşırhane ve halı yıkama yatırımları,
- Sınai üretim tesisleri ile altyapı yatırımlarının otomasyonu dışında yapılacak diğer otomasyon yatırımları,

Teşvik edilmeyen yatırımlar var mı?

- Yazılım ve Ar-Ge faaliyetleri hariç olmak üzere gayri menkul kiralama ve iş faaliyetleri,
- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları,
- Gösteri merkezi yatırımları,
- Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları

Gümrük Vergisi Muafiyeti

- Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malları ile otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içinde kalmak kaydıyla, CKD aksam ve parçalarının ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımları ile ilgili tekne kabuğu ithali gümrük vergisinden muaftır.
- Teşvik belgeleri kapsamında yukarıdakiler hariç ham madde, ara malı ve işletme malzemesi ithal edilemez. Ayrıca, binek aracı, inşaat malzemeleri, porselenden ve seramikten mamul sofras ve mutfak eşyası teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

- Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşini geçmemek kaydıyla yedek parçaların, otobüs, çekici (Euro normlarına uygun yeşil motoru haiz olanlar hariç), treyler (frigorifik olanlar hariç), mobilya, motorbot, kamyon (off-road truck tipi karayoluna çıkması mümkün olmayan kaya tipi damperli kamyonlar hariç), transmikser, beton santrali, forklift ve beton pompası ithal edilmesi hâlinde gümrük vergisi tahsil edilir.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

- Tekstil, hazır giyim ve konfeksiyon yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış makine ve teçhizat ithal edilemez.
- Finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. Müteselsil sorumluluğa dikkat.
- Başvuru yapılmış henüz belge alınmamış ise teminat ile ithalat gerçekleştirilebilir.

KDV İstisnası

- Teşvik belgesi kapsamında uygun görülen **makine ve teçhizatın** ithali ve yerli teslimleri KDV'den istisna edilmiştir. (KDVK 13/d)
- Yatırım Teşvik Belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki makine ve teçhizat teslimleri
- Aynı istisna teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemlerinde ve makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.
- Vergi ziyai ve zamanaşımı sorunu...

KDV İstisnasının Şartları

- ❑ Teşvik belgesi şartı
- ❑ Makine ve teçhizat olmalı (ATİK niteliğinde olan, mal ve hizmet üretiminde kullanılan sabit kıymetler)
- ❑ Sarf malzemeleri ve yedek parçalar mal hizmet üretiminde doğrudan kullanılmayan masa, sandalye, koltuk, dolap, mefruşat gibi kıymetler istisnadan faydalanamayacaktır.
- ❑ Taşıt araçları da teçhizat kapsamında değildir.
- ❑ Komyon, forklift, iş makinaları, tarım makinaları istisna kapsamındadır.

Faiz desteğine tabi yatırımlar

- Talep edilmesi halinde, bölgesel uygulama kapsamında III üncü ve IV üncü bölgelerde yapılacak yatırımlar ile Ar-Ge ve çevre yatırımları için faiz desteği öngörülebilir.
- Faiz desteği uygulamasına ilişkin esaslar Müsteşarlık ve aracı kurumlar arasında imzalanan protokol ile belirlenir.
- Faiz desteği her hal ve takdirde uygulanmaz.

Faiz desteğine tabi yatırımlar

- ❑ Müsteşarlık ile protokol imzalayan bankalardan birine başvuru
  - ❑ Aynı teşvik belgesi kapsamı yatırım için faiz desteği uygulamasına yönelik olarak birden fazla bankaya başvuru yapılamaz.
  - ❑ Devir halinde, devralan yatırımcının belgesinde faiz desteğinin öngörülmüş ve aracı kurum da uygun görmüşse, yeni yatırımcı bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz desteğinden faydalanır.
  - ❑ Belge iptal olursa faiz desteği 6183 s. Kanuna göre geri alınır.
-

Faiz destek oranları ve tutarları

- Bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli kredilerin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının;
- III üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerde 3 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 1 puanı,
- IV üncü bölgede yapılacak yatırımlarda Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı,

Faiz destek oranları ve tutarları

- Bölge ayrımı yapılmaksızın Ar-Ge yatırımları ile çevre yatırımlarında ise Türk Lirası cinsi kredilerde 5 puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde 2 puanı,
- Müsteşarlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk 5 yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.
- Faiz desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama şirketleri aracılığıyla gerçekleştirilecek olanlar için de faiz ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz desteği uygulanabilir.

Faiz destek oranları ve tutarları

- Faiz desteği tutarı proje bazında azami;
- Ar-Ge ve çevre yatırımları için üçyüz bin Türk Lirası,
- III üncü ve IV üncü bölgede yapılacak yatırımlar için beşyüz bin Türk Lirasıdır.
- Döviz kredilerinde, vade tarihindeki TCMB döviz satış kuru dikkate alınır.
- Faiz desteğinden doğrudan faydalanılmaz. Söz konusu desteği içeren teşvik belgesi konusu yatırım için bankaların kredi kullandırımını öngörmesi ve bankaca Müsteşarlığa yapılacak müracaatın Müsteşarlıkça yapılacak değerlendirme çerçevesinde uygun görülmesi gerekir.

Faiz Desteği

Bölgeler	Bölgesel (Puan)		Büyük Ölçekli (Puan)	
	TL Kredisi	Döviz Kredisi	TL Kredisi	Döviz Kredisi
1	-	-	-	-
2	-	-	-	-
3	3	1	-	-
4	5	2	-	-

1- Üst Limitler:

- Ar-Ge ve çevre yatırımlarında 300 Bin, diğer yatırımlarda 500 Bin TL.
- Uygulama dönemi azami 5 yıl.

2- Kredinin, sabit yatırım tutarının azami % 70 oranındaki kısmına faiz desteği uygulanacaktır.

3- Hazine Müsteşarlığı ile Protokol imzalayan tüm bankalar ve Leasing şirketleri kapsama dahildir.

Sigorta Primi İşveren Payı Desteği

- Büyük ölçekli yatırımlar ile bölgesel desteklenen yatırımlardan, teşvik belgesinde kayıtlı istihdam öngöröleri ile tutarlı olmak kaydıyla;
  - Komple yeni yatırımlarda işletmeye geçiş tarihinden itibaren sağlanan,
  - Diğer yatırım cinslerinde yatırım tamamlandıktan sonra, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde SGK İl Müdürlüğüne verilen aylık Prim ve Hizmet Belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına ilave edilen istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı şu sürelerde Hazinece karşılanır.
-

Sigorta Primi Destek Oranları

Bölgeler	31.12.2010 tarihine kadar başlanılan yatırımlar	31.12.2010 tarihinden sonra başlanılan yatırımlar
I	2 yıl	-
II	3 yıl	-
III	5 yıl	3 yıl
IV	7 yıl	5 yıl

Prim desteğinin Şartları

- Desteğin uygulanacağı aya ait prim ve hizmet belgesinde belirtilen sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin, sigortalı hissesine isabet eden tutarın Hazinece karŐılanmayan işveren hissesine ait tutarın tamamının 6denmiŐ olması,
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca T6rkiye genelinde Sosyal G6venlik Kurumuna muaccel olmuŐ prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığının veya tecil ve taksitlendirildiğinin ya da yapılandırıldığının ve yapılandırmanın bozulmadığının belirlenmiŐ olması,

Prim desteğinin Şartları

- 6183 sayılı Kanununun 22/A maddesi uyarınca Maliye Bakanlığı tahsilat dairelerine müracaat tarihinden önceki 15 gün içinde vadesi geđmiŐ borcunun olmadığının tesbit edilmiş olması,
- Sigorta primi işveren hissesi desteğinin sadece teşvik belgesi kapsamı yatırımda istihdam edilen ilave iŐŐi iÇin ve yukarıda belirtilen sũrelerde uygulanması gerekmektedir.

İndirimli Kurumlar Vergisi Teşviki

- İndirimli vergi uygulamasına yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren başlanılır ve indirilen Kurumlar veya Gelir Vergisi tutarı yatırıma katkı tutarına ulaşıncaya kadar devam edilir.
- Arazi-arsa, royalti, yedek parça ve amortismanına tabi olmayan **diğer harcamalar** yatırıma katkı tutarının tespitinde dikkate alınmaz ve bu harcamalar indirimli vergi uygulamasından yararlanamaz.
- İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

İndirimli Kurumlar Vergisi Teşviki

- ❑ Teşvik belgesi olmaksızın indirimden faydalanılamaz.
- ❑ İndirimli kurumlar vergisi oranı sadece ilgili yatırımdan elde edilen kazanca uygulanır. Yatırım indiriminin önceki halindeki gibi tüm kazanca tatbik edilmesi söz konusu değildir.
- ❑ Tevsi (Genişleme) yatırımlarda kazanç ayrımı yapılmalı. Kazanç ayırlamazsa tevsi yatırım tutarının kurumun dönem sonu aktif sabit kıymet tutarına oranına göre ayrıştırma yapılır.
- ❑
$$= \left(\frac{\text{Tevsi Yatırım}}{\text{Toplam Sbt Kıymet}^*} \right) \times \text{Toplam kznç}$$

* Yeniden değerlendirilmiş tutarı

İndirimli Kurumlar Vergisi Teşviki

- ❑ Farklı illerdeki yatırımlarda, her bir ilin katkı oranı geçerli
- ❑ İndirimli orana yatırım kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği geçici vergi döneminde başlanır.
- ❑ Şart ihlali halinde indirimden faydalanılan vergi tutarı gecikme faiziyle tahsil edilir.
- ❑ Yatırım tamamlanmadan devirde, devralan şartları taşırsa indirim uygulanabilir.
- ❑ Yatırım kısmen veya tamamen faaliyete geçtikten sonra devredilirse, devre kadar devreden, devir sonrası devralan kalan tutar için indirimden faydalanır.
- ❑ Bu madde GV mükellefleri için de geçerlidir.

Kimler yararlanamaz?

- ❑ 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar
- ❑ İş ortaklıkları
- ❑ Taahhüt işleri yapanlar
- ❑ 4283 ve 3996 sayılı Kanunlar kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar
- ❑ Rödovans sözleşmelerine bağlı olarak yapılan yatırımlar

İndirimli Kurumlar Vergisi

31.12.2010 dan önce başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel ve Sektörel		Büyük Proje	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)
1	20	10	30	10
2	30	8	40	8
3	40	4	50	4
4	60	2	70	2

İndirimli Kurumlar Vergisi

31.12.2010 dan sonra başlayan yatırımlar

Bölgeler	Bölgesel ve Sektörel		Büyük Proje	
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)	Yatırıma Katkı Oranı (%)	Uygulanacak Kurumlar Vergisi Oranı (%)
1	10	15	25	15
2	15	12	30	12
3	20	8	40	8
4	25	4	45	4

İndirimli Kurumlar Vergisi Hesabı 1

- Teşvik belgesine bağlanmış ve tamamlanmış 2.000.000 TL tutarındaki yatırım için faydalanılabilecek indirim tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

Yatırım katkı payının hesabı

31.12.2010 tarihinden önce başlanan yatırımlar için

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük ölçekli yatırım	
	YKOranı	YKTutarı	YKO (%)	YKT
I	20	400.000	30	600.000
II	30	600.000	40	800.000
III	40	800.000	50	1.000.000
IV	60	1.200.000	70	1.400.000

Yatırım katkı payının hesabı

31.12.2010 tarihinden sonra başlanan yatırımlar için

Bölgeler	Bölgesel Uygulama		Büyük ölçekli yatırım	
	YKOranı	YKTutarı	YKO (%)	YKTutarı
I	10	200.000	25	500.000
II	15	300.000	30	600.000
III	20	400.000	40	800.000
IV	25	500.000	50	1.000.000

Vergi indiriminin hesabı

- Yatırım katkı payı, o yatırım üzerinden doğacak kazanç üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilecektir.
- Katkı payı tutarının tamamı kullanılıncaya kadar indirimli kurumlar vergisinden faydalanılacaktır.
- Nakit iade yapılmayıp, mahsup yoluyla faydalanılacak.
- Mahsup bittikten sonra normal vergi oranı geçerli olacak.
- Yatırımdan kaynaklanan kazançlara indirimli oran uygulanacak.

Vergi indiriminin hesabı

31.12.2010 tarihinden önce 2. bölgede başlanmış yatırımlar için

	A	B	C	D	E	F	G	H
Yıl	Kznc (000)	KVO (%)	KV (A*B)	İnd.O (%)	Katkı Oranı (%) (B*D)	İnd. KVO (%) (B-E)	Yararlı. Yat. katkı tutarı (A*E)	Ödnck KV (A*F)
2010	2.000	20	400	60	12	8	240	160
2011	1.000	20	200	60	12	8	120	80
2012	1.400	20	280	60	12	8	168	112
2013	600	20	120	60	12	8	72	48
TOPL	5.000		1.000				600	400

Yatırım Yeri Tahsisi

- ❑ Büyük proje yatırımları ile bölgesel ve sektörel olarak desteklenecek yatırımlara yatırım yeri tahsis edilecektir.
- ❑ finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar ve iş ortaklıkları ile 4283 ve 3996 sayılı Kanunlar kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar için yatırım yeri tahsisi desteği öngörülemez.
- ❑ Taşınma desteğinden faydalanan yatırımcılar için yatırım yeri tahsisi söz konusu değildir.
- ❑ 49 yıllığına irtifak hakkı tesisisi şeklinde uygulanır.

Taşınma Desteği

- Tekstil, konfeksiyon ve hazır giyim, deri ve deri mamüleri sektörlerinde faaliyette bulunanlardan **üretim tesisleri**,
- Asgari 50 kişilik istihdam sağlayan tesisler
- 31.12.2010 tarihine kadar 1. ve 2. bölgelerden 4. bölgeye taşınmalı
  - 5 yıl süreyle kurumlar vergisi oranı % 20 yerine % 5 oranında uygulanacak,
  - 5 yıl süreyle çalışanların asgari ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı Hazinece karşılanacak,
  - Bu tesislerin 4. bölgeye taşınma giderleri Hazine tarafından karşılanabilecektir.

Taşınma Desteği

Taşınma ile birlikte yapılacak ilave yatırımları da içeren teşvik belgesi kapsamı yatırımlar için yatırım yeri tahsis edilebilir. Sadece taşınma işlemini gerçekleştiren işletmeler için yatırım yeri tahsis edilmez.

Çalışanların asgari ücrete tekabül eden sigorta primi işveren hissesinin tamamı taşınma tarihinden itibaren beş yıl süre ile bütçeden karşılanır. Ancak, 31/12/2010 tarihinden önce başlanılan yatırımlarla ilgili olarak yapılacak ilave yatırımlarda çalışan istihdam için yedi yıl süre ile sigorta primi işveren hissesi desteği uygulanır.

Taşınma Desteği

Tesislerin taşınma işleminin 2009 yılı sonuna kadar tamamlanması halinde taşınma ile ilgili nakliye giderlerinin tamamı yeminli mali müşavir raporlarına istinaden bütçeden karşılanabilir.

5084 sayılı Kanun kapsamı desteklerden yararlanmakta olan I inci ve II nci bölgedeki işletmeler IV üncü bölgeye taşındıkları tarihten sonraki dönem için sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasından yararlanabilirler.

TEŞEKKÜRLER

mustafa tan

gkmustafatan@gmail.com
